

گروه علوم سیاسی، روابط بین‌الملل و مطالعات منطقه‌ای

علی اسمعیلی اردکانی
رتبه: شایسته تقدیر بخش جوان
تحصیلات: دکتری
عنوان اثر: دیالکتیک مفهوم و واقعیت؛ مساله مهاجرت و تحول مفهوم آن در اتحادیه اروپایی ۲۰۱۶ - ۲۰۰۸
قالب اثر: رساله دکتری

درباره پژوهشگر

علی اسمعیلی اردکانی در اسفند سال ۱۳۶۵ در اردکان فارس به دنیا آمد و در شهر شیراز مراحل تحصیلی خود را دنبال کرد. ایشان مدرک کارشناسی علوم سیاسی از دانشگاه آزاد اسلامی شیراز و مدرک کارشناسی ارشد روابط بین‌الملل را از دانشگاه علامه طباطبائی اخذ کرده است. ایشان در سال ۱۳۹۷ از رساله دکتری خود با عنوان «دیالکتیک مفهوم و واقعیت؛ مساله مهاجرت و تحول مفهوم آن در اتحادیه اروپایی ۲۰۱۶ - ۲۰۰۸» در دانشگاه علامه طباطبائی دفاع کرد. اسمعیلی اردکانی در حال حاضر عضو هیئت علمی دانشگاه علامه طباطبائی و معاون پژوهشی موسسه مطالعات فرهنگی و تحقیقات بین‌المللی ابرار معاصر تهران است. حوزه مطالعاتی ایشان فلسفه سیاسی و فلسفه علم در روابط بین‌الملل، مسائل امنیتی و استراتژیک، مسائل اروپا و روابط فرآتلانتیک است. از جمله آثار ایشان می‌توان به «یکجانبه‌گرایی و حقوق بین‌الملل» (ویراستار علمی)، «دیپلماسی هسته‌ای ایران» (ویراستار علمی)، «مسئله مهاجرت به اتحادیه اروپا، ۲۰۰۸-۲۰۱۶»، «سیاست خارجی آلمان در پرتو مسئله مهاجرت، پناهجویی و برگزیت»، و «عدالت و امنیت ملی در روابط بین‌الملل»، «درآمدی بر متدولوژی نظریه اسلامی در روابط بین‌الملل با تأکید بر روش شناسی لاکاتوشی»، «منطق درونی نظریه انتقادی مکتب فرانکفورت و معرفت‌شناسی رهایی‌بخش»، «تأثیر معرفت‌شناسی رهایی‌بخش مکتب فرانکفورت در نظریه روابط بین‌الملل»، و «بدیل‌های دولت در گفتمان اسلامی و انتقادی غرب» اشاره کرد.

چکیده اثر

فهم و شناخت پویایی پدیده‌های بین‌المللی نیازمند توجه همزمان به ابعاد شناختی و غیرشناختی یا فرامفهومی مفاهیم است. از آنجا که مفاهیم زنده و به هم مرتبط هستند، انکار پویایی مفاهیم در عرصه علوم انسانی و در نظر گرفتن آن صرفاً به عنوان ابزاری با کارکردی شناختی برای فهم جهان واقع و بدون توجه به جنبه‌های دیگر این ابزار می‌تواند پژوهشگران حوزه روابط بین‌الملل را از دستیابی به فهمی دقیق از پدیده‌های روابط بین‌الملل و تحلیل پویایی‌های آن باز دارد. این موضوع وقتی اهمیت خود را نشان می‌دهد که بدانیم مفاهیمی مانند: مهاجرت، مرز، دولت-ملت، ملیت، هویت که در این پژوهش نقش کلیدی دارند، معطوف به یک یا چند مساله مهم در روابط بین‌الملل هستند. مسائلی که علاوه بر جنبه‌های شناختی، بر دیگر ابعاد این حوزه مطالعاتی مانند سیاست‌گذاری و تصمیم‌گیری درباره انسان‌های گوشت و پوست و استخوان‌دار تأثیرگذار خواهند بود. بررسی جنبه‌های مختلف نحوه تأثیرگذاری مفاهیم بر شناخت، تصمیم‌گیری و سیاست‌گذاری درباره مسائل و پدیده‌های انسانی در روابط بین‌الملل می‌تواند زمینه نظری برای توجه به چگونگی مفهوم‌پردازی پدیده‌ها و رخدادهای روابط بین‌الملل فراهم کند. مساله مهاجرت برای رویکردها و نظریه‌های موجود در روابط بین‌الملل در تبیین، فهم و تحلیل چالش‌هایی را به وجود آورده است؛ به شکلی که تغییر ماهیت این مسائل و وضعیت‌های پیش آمده ضمن روشن کردن محدودیت‌های تبیینی-تحلیلی نظریه‌های موجود این حوزه، ضرورت به کارگیری رویکردها نظری و مفهومی جدید برای فهم و تبیین آن‌ها را اجتناب‌ناپذیر کرده است. از این رو هدف نظری این پژوهش صورت‌بندی نوعی از مفهوم‌پردازی انتقادی در روابط بین‌الملل در نظر گرفته شده است.

